

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 18.2.2009
COM(2009) 68 konč.

POROČILO KOMISIJE

**proračunskemu organu o jamstvih, ki jih krije splošni proračun
Stanje na dan 30. junija 2008**

{SEC(2009) 159}

POROČILO KOMISIJE

**proračunskemu organu o jamstvih, ki jih krije splošni proračun
Stanje na dan 30. junija 2008**

{SEC(2009) 159}

KAZALO

1.	Uvod in vrste zajetih poslov.....	4
2.	Dogodki v obdobju od zadnjega poročila z dne 31. decembra 2007	4
3.	Podatki o tveganjih, ki se krijejo iz proračuna.....	5
3.1.	Opredelitev tveganja	5
3.2.	Tveganja, povezana z državami članicami.....	6
3.3.	Tveganja, povezana s tretjimi državami.....	7
3.4.	Celotno tveganje, ki se krije iz proračuna.....	8
3.5.	Razvoj tveganja.....	8
4.	Neplačila, aktivacija proračunskih jamstev in zaostala plačila.....	9
4.1.	Plačila iz gotovinskih sredstev	9
4.2.	Plačila iz proračuna	10
4.3.	Aktivacija Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe.....	10
5.	Jamstveni sklad za zunanje ukrepe	10
5.1.	Vračila.....	10
5.2.	Sredstva.....	10
5.3.	Ciljni znesek.....	10
6.	Ocena tveganj: ekonomsko in finančno stanje v tretjih državah, ki prejemajo največja posojila EU.....	11
6.1.	Uvod.....	11
6.2.	Države kandidatke.....	11
6.3.	Potencialne države kandidatke.....	12

1. UVOD IN VRSTE ZAJETIH POSLOV

To poročilo je predloženo v skladu s členom 130 Finančne uredbe, ki določa, da *Komisija dvakrat letno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o proračunskih poročtvih in tveganjih, povezanih z njimi*¹. Priložen mu je delovni dokument služb Komisije z vrsto podrobnih preglednic in pojasnil („Priloga“)².

Tveganja, ki jih krije proračun Evropske unije („proračun“), izhajajo iz različnih posojilnih in jamstvenih poslov, ki se lahko razdelijo v dve kategoriji:

- posojila, ki jih odobrita Evropski skupnosti za doseganje makroekonomskih ciljev, tj. posojila za makrofinančno pomoč³ („MFP“) tretjim državam, in v povezavi z institucijami Bretton Woods posojila, namenjena podpori plačilne bilance držav, ki niso članice EMU in se soočajo s prehodnimi težavami; in
- posojila za doseganje mikroekonomskih ciljev (posojila Euratom in zlasti posojila, ki jih Evropska investicijska banka („EIB“) dodeljuje zunaj EU⁴). Te posle od leta 1994 krije Jamstveni sklad za zunanje ukrepe („Sklad“)⁵, ki je bil med drugim ustanovljen za to, da omeji proračunski vpliv, ki izhaja iz zahtevkov glede jamstev, ki jih krije proračun za posojilne posle v tretjih državah (če država postane država članica, se tveganje neposredno krije iz proračuna). Če Sklad nima dovolj sredstev, se opre na proračun.

Uredba Sveta o ustanovitvi Sklada („Uredba o Skladu“⁶), ki je bila sprejeta leta 1994, je bila prvič spremenjena leta 1999. Po drugi spremembi Uredbe Sveta, ki jo je Svet sprejel leta 2004, se kritje Sklada umakne, če tretje države postanejo države članice. Posojila ali zajamčena posojila državam članicam s strani Skupnosti se krijejo neposredno iz proračuna.

2. DOGODKI V OBDOBJU OD ZADNJEGA POROČILA Z DNE 31. DECEMBRA 2007

V prvi polovici leta 2008 ni bilo izplačil v okviru posojil MFP in Euratom.

Novo izplačilo posojila Euratom v znesku 22 milijonov USD je bilo opravljeno oktobra 2008.

Kar zadeva financiranje EIB, je bilo v okviru splošnega mandata 2007–2013 skupno izplačanih 1 884 milijonov EUR (Uredba Sveta 2006/1016/ES). Kar zadeva izplačila v okviru posojil, je bilo izplačanih 911 milijonov EUR, pri čemer je bilo 286 milijonov EUR izplačanih v okviru novega splošnega mandata 2007–2013.

Poudariti je treba, da je Sodišče v skladu z ukrepom Parlamenta z dne 6. novembra 2008 razveljavilo Sklep Sveta 2006/1016/ES, ker ni bil sprejet ob upoštevanju ustrezne pravne podlage. Vendar je Sodišče kljub razveljavitvi Sklepa odredilo, da „*se učinki Sklepa*

¹ COM(2008)451 in SEC(2008)2249 sta vključena v prejšnje poročilo o jamstvih, ki jih krije proračun, stanje 31. decembra 2007.

² SEC(2008)[...].

³ MFP je lahko tudi v obliki donacij tretjim državam. Za več informacij v zvezi z MFP glej Poročilo Komisije COM(2008)590 in SEC(2008)2504.

⁴ Podatki o mandatih EIB so prikazani v preglednici A1, sklici na pravne podlage pa so navedeni v preglednici A4 v Prilogi.

⁵ Za zadnje poročilo o delovanju Sklada glej COM(2006)695 „Izčrpno poročilo o delovanju Jamstvenega sklada“ in priloženi delovni dokument služb Komisije (SEC(2006)1460).

⁶ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2728/94 z dne 31. oktobra 1994 o ustanovitvi Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe, (UL L 293, 12.11.1994, str. 1).

2006/1016/ES ohranijo za tisto financiranje Evropske investicijske banke, ki je bilo izvedeno do začetka veljavnosti, v roku dvanajstih mesecev po izreku te sodbe, novega sklepa, sprejetega na ustrežni pravni podlagi, in sicer na podlagi členov 179 ES in 181a ES skupaj“. Komisija pripravlja zdaj v zvezi s tem predlog za Evropski parlament in Svet.

3. PODATKI O TVEGANJIH, KI SE KRIJEJO IZ PRORAČUNA

3.1. Opredelitev tveganja

Tveganje, ki ga nosi proračun, izhaja iz neplačanega zneska kapitala in obresti v zvezi z zajamčenimi posli.

Neplačane transakcije se bodo pokrivalo iz Sklada, če so povezane s tretjimi državami (73 % celotnega zajamčenega neplačanega zneska na dan 30. junija 2008), in neposredno iz proračuna, če so udeležene države članice (posojila za projekte v državah članicah ali v njihovo korist zajemajo preostalih 27 % celotnega neplačanega zneska). Velik delež zajamčenih posojil, povezan z državami članicami, je posledica zadnjih širitev. V skladu s tretjim odstavkom člena 1 Uredbe o Skladu se takrat, ko neka država postane država članica, tveganje glede posojil prenese s Sklada na proračun.

Za namene tega poročila se za ocenjevanje tveganj, ki jih nosi proračun (neposredno ali posredno prek Sklada), uporabljata dve metodi:

- metoda izračunavanja skupnega zneska neplačanega kapitala za zadevne posle na določen dan, vključno z obračunanimi obrestmi. S to metodologijo se izračuna stopnja tveganja, ki ga nosi proračun na določen dan;
- proračunski pristop, opredeljen kot „letno tveganje, ki ga nosi proračun“, temelji na izračunu najvišjega zneska, ki bi ga morala Skupnost izplačati v finančnem letu, ob predpostavki, da so vsa zajamčena posojila neplačana.⁷

⁷ Za namene tega izračuna se predvideva, da se neplačana posojila ne povečujejo, kar pomeni, da se upoštevajo le zapadla plačila (glej tudi oddelek 1 Priloge).

Preglednica 1: Skupni neplačani zneski, kriti na dan 30. junija 2008 (v milijonih EUR)

	Nevplačani kapital	Obračunane obresti	Skupaj	%
<u>Države članice*</u>				
MFP	196	5	201	1 %
Euratom	435	9	444	3 %
EIB	3 976	36	4 012	23 %
<u>Vmesni seštevek za države članice*</u>	4 606	51	4 657	27 %
<u>Tretje države</u>				
MFP	534	13	547	3 %
Euratom	39	1	40	< 1 %
EIB	11 729	128	11 857	69 %
<u>Vmesni znesek za tretje države</u>	12 302	142	12 444	73 %
Skupaj	16 908	193	17 101	100 %

* To tveganje je krito neposredno iz proračuna, vključuje pa Bolgarijo in Romunijo, saj sta se EU pridružili 1. 1. 2007.

Preglednice A1, A2, A3 in A4 v Prilogi vsebujejo podrobnejše podatke o teh neplačanih zneskih, zlasti glede najvišjega določenega zneska, izplačanih zneskov ali stopenj jamstva.

Skupni neplačani znesek kapitala in obresti, ki jih pokriva proračun, so je v primerjavi s stanjem 31. decembra 2007 nekoliko zmanjšal, tj. s 122 milijonov EUR na 17 101 milijonov EUR.

3.2. Tveganja, povezana z državami članicami

Trenutna tveganja glede držav članic izhajajo iz posojil, ki so bila odobrena pred pristopom.

Proračun bo v drugi polovici leta 2008 nosil tveganje, povezano z državami članicami, v višini 378 milijonov EUR. Iz preglednice 2 je razvidno, da sta Bolgarija in Romunija na prvem in drugem mestu med državami članicami glede neporavnane zneska.

Preglednica 2: Razvrstitev držav članic glede na izpostavljenost v zvezi z najvišjim tveganjem, ki ga nosi proračun v drugi polovici leta 2008 (v milijonih EUR)

Razvrstitev	Država	2008	%
1	Romunija	116,7	30,8 %
2	Bolgarija	91,9	24,3 %
3	Češka republika	45,2	11,9 %
4	Poljska	42,3	11,2 %
5	Slovaška	32,5	8,6 %
6	Slovenija	19,1	5,0 %
7	Madžarska	18,1	4,8 %
8	Ciper	4,8	1,3 %
9	Latvija	3,7	1,0 %
10	Litva	3,3	0,9 %
11	Estonija	0,6	0,1 %
12	Malta	0,3	0,1 %
	Skupaj	378,3	100,0 %

Tveganje glede držav članic zadeva vse države članice, ki so se pridružile v zadnjih dveh širitvah, z rokom zapadlosti konec leta 2031.

3.3. Tveganja, povezana s tretjimi državami

Sklad bo v drugi polovici leta 2008 nosil največje tveganje, povezano s tretjimi državami, in sicer v višini 571 milijonov EUR. Spodaj je naštetih deset držav, ki se uvrščajo najvišje glede na celotni neplačani znesek. Te države predstavljajo 79 % tveganja, ki ga Sklad nosi leta 2008. Analiza in komentar gospodarskega položaja teh držav sta v oddelku 6 spodaj.

Preglednica 3: Razvrstitev 10 najpomembnejših tretjih držav glede na izpostavljenost v zvezi z najvišjim tveganjem, ki ga nosi Sklad v drugi polovici leta 2008 (v milijonih EUR)

Razvrstitev	Država	2008	% skupnega najvišjega tveganja
1	Turčija	158,4	21,8 %
2	Egipt	91,7	12,6 %
3	Tunizija	64,6	8,9 %
4	Maroko	64,4	8,9 %
5	Libanon	55,0	7,6 %
6	Južna Afrika	46,8	6,4 %
7	Srbija	29,4	4,0 %
8	Mehika	20,5	2,8 %
9	Jordanija	20,4	2,8 %
10	Hrvaška	20,3	2,8 %
Skupaj za vseh 10		571,3	78,7 %

Sklad pokriva zajamčena posojila 57 držav z rokom zapadlosti konec leta 2038. Podrobni podatki za vsako državo so navedeni v preglednici A2 v Prilogi.

3.4. Celotno tveganje, ki se krije iz proračuna

Iz proračuna se bo v drugi polovici leta 2008 kril znesek 1 104 milijonov EUR, ki predstavlja dolgovane zneske v tem obdobju, pri čemer države članice dolgujejo 34 % (glej preglednico A2 v Prilogi).

3.5. Razvoj tveganja

Tveganje v zvezi z državami članicami bi se moralo v prihodnje zmanjšati, saj se posojila državam članicam v okvirih jamstvenih posojil Euratom, MFP ali EIB vračajo (glej grafikon A1 v oddelku 1.3 Priloge).

Vendar se bo skupno tveganje za države članice povečalo z aktivacijo srednjeročne finančne pomoči Skupnosti (plačilnobilančna pomoč). Ta finančna pomoč omogoča, da se posojila

dodelijo eni ali več državam članicam, ki še niso sprejele eura in ki imajo težave ali katerim grozijo težave v zvezi s sedanjo plačilno bilanco. Posojilna pogodba z Madžarsko za pomoč Madžarski v višini 6 500 milijonov EUR je bila podpisana v drugi polovici leta 2008⁸.

Posojila MFP tretjim državam so predmet posameznih sklepov Sveta. Finančna pomoč, ki je bila odobrena s Sklepom Sveta 2007/860/ES z dne 10. decembra 2007 o zagotovitvi makrofinančne pomoči Libanonu, znaša 50 milijonov EUR posojil in do 30 milijonov EUR donacij. Sedanji cilj je izplačati del posojil v dveh enakih delnih zneskih leta 2009. Zgornja meja posojil Euratom državam članicam ali v nekaterih upravičenih državah nečlanicah (Ruska federacija, Armenija, Ukrajina) je 4 milijarde EUR, pri čemer je 85 % tega zneska že porabljenega. Preostala razlika znaša približno 600 milijonov EUR. Na podlagi sedanje posojilne pogodbe iz leta 2004 za K2R4 v Ukrajini (sporazum o posojilu v višini 83 milijonov USD v protivrednosti v EUR) je bilo leta 2007 izplačanih 39 milijonov EUR. Kot je navedeno v oddelku 2, je bil nov delni znesek v višini 22 milijonov USD izplačan 10. oktobra 2008.

Prejšnji splošni mandat za EIB se je iztekel 31. julija 2007. Tega dne so bile podpisane pogodbe, ki so skupaj znašale 98 % skupnega najvišjega določenega zneska v tem mandatu (20 060 milijonov EUR – glej preglednico A5 Priloge). Od prejšnjih mandatov EIB ostaja za izplačilo skupaj 6 774 milijonov EUR, od česar jih je 97 % iz prejšnjega splošnega mandata⁹ in jih je treba izplačati v 10 letih od konca tega mandata, saj ob koncu tega obdobja preneha jamstvo Skupnosti¹⁰.

Najpomembnejša postavka, ki bo vplivala na tveganje proračuna v prihodnje, je jamstvo Skupnosti, podeljeno EIB v okviru splošnega mandata 2007–2013. To jamstvo Skupnosti je omejeno na 65 % skupnega zneska izplačanih posojil in jamstev, zagotovljenih v okviru financiranja EIB, zmanjšanega za povrnjene zneske in povečanega za ustrezne zneske, pri čemer znaša najvišji določeni znesek 27 800 milijonov EUR.¹¹ V tem novem mandatu je bil 30. junija 2008 odobren skupni znesek v višini 3 761 milijonov EUR, pri čemer je ostalo do zdaj neizplačanih 3 352 milijonov EUR (glej preglednico A6 v Prilogi).

Grafikon A2 v oddelku 1.3 Priloge prikazuje simulacijo izplačil v okviru mandatov pred splošnim mandatom 2007–2013 in v okviru splošnega mandata, ker ta izplačila znatno vplivajo na oblikovanje rezervacij Sklada.

4. NEPLAČILA, AKTIVACIJA PRORAČUNSKIH JAMSTEV IN ZAOSTALA PLAČILA

4.1. Plačila iz gotovinskih sredstev

Komisija črpa pri posojilnih poslih iz svojih gotovinskih sredstev, da prepreči zamude in z njimi povezane stroške, če dolžnik zamuja s plačili Komisiji¹².

⁸ Novembra 2008 je Latvija zaprosila EU za pomoč v okviru plačilnobilančne pomoči.

⁹ Glej oddelek 1.3 Priloge.

¹⁰ Glej člen 1.06 ponovno sklenjene in spremenjene garancijske pogodbe, sklenjene med ES in EIB 30. avgusta/2. septembra 2005.

¹¹ Razdeljen na osnovni najvišji fiksirani znesek 25 800 milijonov EUR in neobvezni mandat 2 000 milijonov EUR, o katerem odloča Svet.

¹² Glej člen 12 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa 94/728/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti.

4.2. Plačila iz proračuna

V prvi polovici leta 2008 niso bila zabeležena neplačila, tako da ni bilo zahtevkov za proračunska sredstva pod proračunsko postavko 01 04 01 „Jamstva Evropske skupnosti za dajanje posojil“.

4.3. Aktivacija Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe

V primeru zapoznelih plačil prejemnika posojila (tretjih držav), ki ga je odobrila Skupnost ali za katero je Skupnost jamčila, mora Sklad pokriti primanjkljaj v roku treh mesecev od datuma zapadlosti plačila.¹³

V prvi polovici leta 2008 ni Sklad prejel nobenih zahtevkov.

Skupna zaostala plačila na dan 30. junija 2008, tj. zamudne obresti Republike Argentine, so znašale 1 718 493,12 USD. Od tega je treba v Sklad vrniti še 1 448 433,44 USD (918 823,54 EUR). Ker Sklad ni prejel zahtevkov za preostalo razliko, znesek plača EIB.

5. JAMSTVENI SKLAD ZA ZUNANJE UKREPE

5.1. Vračila

V prvi polovici leta 2008 ni bilo vračil. Republika Argentina pa je 12. decembra 2008 vrnila 1 448 433,44 USD zamudnih obresti.

5.2. Sredstva

Na dan 30. junija 2008 so neto sredstva Sklada znašala 1 029 656 202,33 EUR.

5.3. Ciljni znesek

Sklad mora doseči ustrezno raven (ciljni znesek) 9 % skupnih neplačanih obveznosti do virov sredstev iz vsakega posla, vključno z obračunanimi obrestmi. Razmerje med sredstvi Sklada (1 029 656 202,33 EUR) in neplačanimi obveznostmi do virov sredstev¹⁴ (12 443 426 701,62 EUR) v smislu Uredbe o Skladu se je z 8,26 % 31. decembra 2007 povečalo na 8,29 % 30. junija 2008. Razmerje bo najbližje ciljnemu znesku v višini 9 % po prenosu 91,60 milijonov EUR iz predhodnega predloga proračuna za leto 2009, sprejetega konec leta 2007 v proračun za leto 2009, kar se bo izvedlo januarja 2009.

Konec leta 2007 sredstva Sklada niso dosegala ciljnega zneska. Kot je določeno v novih pravilih o oblikovanju rezervacij, ki jih je sprejel Svet 30. januarja 2007¹⁵, so se v skladu s Sklepom Sveta 2006/1016/ES¹⁶ rezervacije v višini 91,60 milijona EUR vnesle v predhodni predlog proračuna za leto 2009 skupaj z zneskom 500 000,00 EUR za zunanjo oceno na podlagi vmesnega poročila o zunanjem mandatu EIB.

¹³ Več podrobnih informacij je na voljo v oddelku 1.4.3 Priloge.

¹⁴ Vključno z obračunanimi obrestmi.

¹⁵ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 89/2007 z dne 30. januarja 2007 (UL L 22, 31.1.2007, str. 1).

¹⁶ UL L 414, 30.12.2006, str. 102.

6. OCENA TVEGANJ: EKONOMSKO IN FINANČNO STANJE V TRETJIH DRŽAVAH, KI PREJEMAJO NAJVEČJA POSOJILA EU

6.1. Uvod

V prejšnjih delih poročila so navedene informacije o kvantitativnih vidikih tveganja za proračun. Poleg teh podatkov bi morala biti navedena tudi kvalitativna ocena tveganj, ki je odvisna od vrste posla in plačilne sposobnosti posojilojemalca (glej oddelek 3.3 zgoraj). Preglednice za ocenjevanje tveganja po državah so navedene posebej v delovnem dokumentu služb Komisije. V poročilu je naveden kratek povzetek te analize in priloga za deset držav, ki imajo v drugi polovici leta 2008 najvišje tveganje za proračun (glej oddelek 3.3 zgoraj) ter za države, ki so neposredno deležne sredstev iz proračuna Skupnosti (posojila MFP in Euratom). Spodaj je analiza v zvezi z državami članicami in potencialnimi državami članicami.

6.2. Države kandidatke

Realni BDP (bruto domači proizvod) na **Hrvaškem** se je s 4,8 % leta 2006 povečal na 5,6 % leta 2007. Njegova rast je večinoma posledica povečane rasti zasebne in javne porabe, ki jo pospešujejo močna, a upadajoča rast kreditov, enkratna izplačila upokojencem in izdatki v predvolilnem obdobju. Gospodarska rast se je v prvi četrtini leta 2008 z uskladitvijo na medletni ravni zmanjšala na 4,3 %, ker se je zmanjšala poraba zaradi prisotnosti močnejših naložbenih dejavnosti, zlasti zasebnih naložb, ki delno izražajo nekatere izboljšave v celotnem poslovnem okolju. Primanjkljaj tekočega računa se je s 7,9 % BDP leta 2006 povečal na 8,7 % leta 2007, v obdobju dvanajstih mesecev, tj. do marca 2008, pa na 9,6 %, predvsem zaradi večjega trgovinskega primanjkljaja. Razlog za ta večji trgovinski primanjkljaj so veliko domače povpraševanje, višje cene blaga in energije na svetovni ravni ter manjša rast izvoza. Neto prilivi neposrednih tujih naložb so se leta 2007 povečali za 33 % in dosegli 9,1 % BDP ter tako več kot nadomestili primanjkljaj tekočega računa. Bruto zunanji dolg se je zaradi večjega neposrednega najemanja posojil v podjetniškem sektorju še naprej večal, medtem ko sta država in bančni sektor zmanjšala neporavnane obveznosti do tujine. Bruto delež zunanjega dolga se je povečal s 85,5 % BDP konec leta 2006 na 88,9 % konec leta 2007.

V **Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji** se je bistveno povečala (realna) rast proizvodnje, in sicer na približno 5 % leta 2007 v primerjavi s 4 % leta 2006. Pomembna vira rasti sta bila izvoz izdelkov iz jekla in zasebna poraba. Stanje tekočega računa se je v zadnjih mesecih leta poslabšalo in konec leta 2007 je bil zabeležen primanjkljaj v višini skoraj 3 % BDP. Bruto prilivi neposrednih tujih naložb so se konec leta 2007 znova zmanjšali na 4,8 % BDP, potem ko so se z enotnim projektom privatizacije v energetskega sektorju leta 2006 že povečali na skoraj 6 % BDP. Predčasna vračila posojil so zunanji dolg države zmanjšala na približno 50 % BDP.

V **Turčiji** je letna rast BDP v letu 2007 znašala 4,5 %, kar pomeni zmanjšanje v primerjavi s 6,9 % leta 2006. Večja inflacija in zaostrena monetarna politika centralne banke sredi leta 2006 sta upočasnili rast domačega povpraševanja. Primanjkljaj tekočega računa je ostal enak in znašal skoraj 6 % BDP. Bruto prilivi neposrednih tujih naložb so leta 2007 znašali 3 %, pri čemer sta bili približno dve tretjini usmerjeni v finančni sektor. Prejšnje leto se je zunanji dolg države zmanjšal za približno dve odstotni točki na 37 % BDP konec leta 2007. Hkrati se je javni dolg zmanjšal s 46 % BDP leta 2006 na 39 % BDP. Turške banke za financiranje domačih posojil pogosto najemajo mednarodna posojila, kar pomeni, da naj bi postopoma občutile vpliv globalne omejitve kreditov.

6.3. Potencialne države kandidatke

Realni BDP v **Bosni in Hercegovini** se je leta 2007 zmanjšal s 6,7 %, kolikor je znašal leta 2006, na 6 %. Leta 2007 je vedno večji trgovinski primanjkljaj prispeval k večjemu primanjkljaju tekočega računa, ki se je z 8,4 % BDP, kolikor je znašal leta 2006, povečal na 13,1 % BDP. Primanjkljaj tekočega računa se je v celoti financiral z neto prilivi neposrednih tujih naložb, saj so se zaradi obsežne privatizacije v Republiki Srpski (Република Српска) in relativno boljših rezultatov novih naložb neposredne tuje naložbe povečale in dosegle delež 13,8 % BDP. Zunanji javni dolg se je konec leta 2007 zmanjšal na 18,5 % BDP, medtem ko je skupni zunanji dolg po ocenah znašal manj kot 50 % BDP.

V **Srbiji** se je realni BDP leta 2007 povečal za 7,5 %. Primanjkljaj tekočega računa se je povečal na 16 % BDP, kar je posledica vedno večjega trgovinskega primanjkljaja in zmanjšanja neto tekočih transferjev. Neto prilivi neposrednih tujih naložb so se zmanjšali na 5,1 % BDP, medtem ko so se tuja posojila povečala na 10,3 % BDP. Zaradi zmanjšanih pritokov kapitala so se zbrane devizne rezerve v Narodni banki Srbije zmanjšale na 3 % BDP. Devizne rezerve Narodne banke Srbije so konec leta dosegle vrednost uvoza blaga in storitev, ki se ustvari v sedmih mesecih in pol. Zunanji dolg je še vedno znašal 62 % BDP, medtem ko sta zunanji dolg zasebnega sektorja in zunanji dolg javnega sektorja konec leta 2007 znašala 41 % in 21 % BDP.

V **Črni gori** kaže ocena BDP za prvo polovico leta 2008 znatno povečanje gospodarske rasti za 8 %, predvsem zaradi storitev na področju proizvodnje in zasebne porabe v zvezi s povpraševanjem. Zaradi znatnega trgovinskega primanjkljaja in precejšnjega zmanjšanja izvoza se je primanjkljaj tekočega računa zelo povečal in dosegel 39 % BDP. Vendar so se prilivi neposrednih tujih naložb v prvi polovici leta 2008 nekoliko zmanjšali, tako da so neto prilivi neposrednih tujih naložb znašali 22 % BDP. Javni dolg se je zaradi povečanja domače zadolženosti povečal na 33,6 % BDP. Nasprotno se je delež zunanjega javnega dolga po vračilih večstranskim upnikom, kar je bilo mogoče zaradi ugodnih fiskalnih rezultatov, zmanjšal na 17,5 % BDP.